

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 6P/26/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612203328
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Žišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2013:5612203328.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, samosudkyňou JUDr. Ivetou Žiškovou, vo veci starostlivosti o maloleté deti C. - M., N.. XX. XX. XXXX, R., N.. XX. XX. XXXX, F., N.. XX. XX. XXXX P. A., N.. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti rodičov Q. H., N.. XX. XX. XXXX, A. R. V., S. XX P. A. C.P., N.. XX. XX. XXXX, C. A. K. - D., Q. XXX/X, N. A. M. XX, W., t. č. na neznámom mieste v zahraničí, zastúpeného opatrovníkom Obcou Varhaňovce, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, takto

rozhodol:

Maloleté deti M. C., N.. XX. XX. XXXX, R. M., N.. XX. XX. XXXX, F. C., N.. XX. XX. XXXX P. A. C., N.. XX. XX. XXXX, sa z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matke, ktorá je oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Otec je p o v i n n ý prispievať mesačne na výživu maloletej M. po 60,-eur, maloletej R. po 40,- eur mesačne, maloletého F. po 40,- eur a maloletého A. po 40,- eur (spolu 180,-eur mesačne na všetky deti), od 01. 04. 2012, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí.

Dlžné výživné za obdobie od 01. 04. 2012 do 31. 01. 2013:

- na V.. M. vo výške 600,-eur sa otcovi p o v o ľ u j e splácať v mesačných splátkach po 15,-eur,
- na V.. R. vo výške 400,- eur sa otcovi p o v o ľ u j e splácať v mesačných splátkach po 10,- eur,
- na V.. F. vo výške 400,- eur sa otcovi p o v o ľ u j e splácať v mesačných splátkach po 10,- eur
- na V.. A. vo výške 400,- eur sa otcovi p o v o ľ u j e splácať v mesačných splátkach po 10,- eur,

prvá splátka u každého z detí splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku, pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo aj len jednej splátky.

Súd n a r i a d' u j e dohľad nad starostlivosťou matky o maloleté deti, pokiaľ ide o starostlivosť o ich zdravotný stav, hygienu a pravidelné návštevy odbornej ambulancie, na dobu 6 mesiacov.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka maloletých detí žiadala, aby jej súd zveril deti do osobnej starostlivosti s tým, že ona bude oprávnená deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otca detí žiadala zavizať prispievať na výživu mal.

M. po 60,-eur mesačne a na mal. deti R., F. P. A. po 40,-eur mesačne na každého, t. j. spolu 180,-eur mesačne od 01. 04. 2012. Nežiadala rozhodnúť o úprave stretávania otca s maloletými deťmi.

Návrh matka odôvodnila tým, že s otcom detí žili v spoločnej domácnosti do konca októbra 2011. Nakoľko sa tento nestaral o deti, nepracoval, peniaze míňal v automatoch, tak ho v novembri 2011 vyhodila. Odvtedy otec výživné neplatil, naposledy jej v decembri 2011 poslal 50,-eur. V súčasnom období žije v spoločnej domácnosti so svojim druhom, ktorý je síce nezamestnaný, ale peniaze na obživu si zabezpečuje rôznymi brigádami. Deti majú zdravotné problémy a nakoľko najmladší A. má astmu, na rodičovskej dovolenke bude do 6 rokov jeho veku. Jej jediným zdrojom príjmu je rodičovský príspevok a rodinné prídavky, ktoré poberá na 4 deti. Matka uviedla, že otec údajne žije vo Francúzsku, kde údajne má zarábať 1 600,-eur mesačne.

Otec maloletých detí sa zdržiava na neznámom mieste v zahraničí, a preto mu súd pre toto konanie ustanovil opatrovníka uznesením 6P/26/2012-29 zo dňa 14. 12. 2012. Opatrovník otca maloletého sa na pojednávanie neustanovil s tým, že v písomnom vyjadrení uviedol, že v Obci Varhaňovce otec nemá trvalý alebo prechodný pobyt a jeho príbuzní nemajú o ňom žiadne informácie. V zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. preto súd vec prejednal aj v neprítomnosti opatrovníka otca maloletého; prihliadol pritom na obsah spisu a listinné dôkazy.

Kolízny opatrovník navrhol návrhu matky vyhovieť, ale nakoľko zo správy ošetrojúcej lekárky maloletých detí vyplýva, že starostlivosť matky o zdravotný stav detí nie je na dostatočnej úrovni, súčasne navrhol nariadiť dohľad nad starostlivosťou matky o maloleté deti, pokiaľ ide o ich zdravotný stav, hygienu a pravidelné návštevy odbornej ambulancie.

Podľa § 36 ods. 1 Zákon o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 Zákona o rodine

(1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 37 ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže určiť nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 37 ods. 5, 6 Zákona o rodine

(5) Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené.

(6) Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že rodičia maloletých detí M., R., F. P. A. neboli manželia, ale do októbra 2011 žili v spoločnej domácnosti. Od októbra 2011 sa rodičia rozišli s tým, že odvtedy výchovu a starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje ich matka. Matka spolu s deťmi býva v nájomnom dome patriacom Mestu Liptovský Mikuláš, ktorého nájomcom je F. V. s manželom. V tomto byte býva matka spolu s ich synom V. V., s ktorým žijú ako druh a družka a spoločne sa starajú o maloleté deti. Matke pomáhajú s výchovou a starostlivosťou o deti aj rodičia jej druha. Nájomné za byt platí F. V. v sume 64,-eur mesačne. Matka spolu s druhom a deťmi žijú v skromných stiesnených podmienkach v jednej izbe a F. V. prispievajú na elektrinu mesačne sumou 64,-eur, stravujú sa všetci spoločne. Deti M. P. A. sú astmatici, mávajú často záchvaty. Kolízny opatrovník šetrením zistil, že napriek týmto stiesneným bytovým podmienkam, starostlivosť matky o deti je vyhovujúca. Otec maloletých detí žije údajne vo Francúzsku s inou ženou, pričom nebolo zistené, že by okrem týchto štyroch detí mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť - podľa oznámenia kolízneho opatrovníka otec mal dokonca záujem zobrať si do svojej starostlivosti dve z týchto štyroch detí z dôvodu, že s priateľkou nemôžu mať deti.

Vzhľadom na uvedené zistenie potom súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matke, ktorá túto starostlivosť zabezpečuje bez otca detí od októbra 2011, pričom neboli zistené závažnejšie nedostatky v jej starostlivosti o deti. Súčasne súd rozhodol, že matka je oprávnená deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach (§ 31 Zákona o rodine).

Pri rozhodovaní o výživnom súd zohľadnil skutočnosť, že matka z dôvodu starostlivosti o deti je na rodičovskej dovolenke, do konca roka 2012 poberala rodičovský príspevok vo výške 194,70 eur mesačne a od 01. 01. 2013 sa tento zvýšil na sumu 199,60 eur mesačne. Na každé z detí matka súčasne pobera rodinné prídavky, ktoré boli do konca roka 2012 stanovené na 22,54 eur na jedno dieťa a od 01. 01. 2013 na 23,10 eur na jedno dieťa. Maloleté deti M. P. R. chodia do základnej školy (M. do 3. ročníka, R. do 2. ročníka), maloletý F. navštevuje v pondelok a štvrtok materskú škôlku v komunitnom centre v Hlbokom a o najmladšieho A. sa celodenne stará matka. Príjem otca detí nebol zistený, súd preto pri rozhodovaní o výživnom vychádzal z priemernej mesačnej mzdy v roku 2012, ktorá bola síce v priemere 857,-eur mesačne, ale vzhľadom na skutočnosť, že otec maloletých detí nemá žiadnu kvalifikáciu, súd vychádzal zo zistenia, že jeho príjem by bol minimálne 361,-eur mesačne, čo je priemerný zárobok v odvetví „činnosti reštaurácií a pohostinstiev“. Vzhľadom na predpokladaný príjem otca a počet vyživovacích povinností súd určil výživné v súlade s návrhom, t. j. na mal. M. vo výške 60,-eur mesačne a po 40,-eur mesačne na každé z ďalších detí, t. j. na R., F. a A..

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Matka maloletých detí podala návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na súd dňa 04. 04. 2012, a potom súd v súlade s návrhom určil vyživovaciu povinnosť otcovi od 01. 04. 2012. Otec si od

01. 04. 2012 do rozhodovania súdu neplnil vôbec vyživovaciu povinnosť, a potom mu za toto obdobie vznikol dlh na výživnom pre mal. M. spolu vo výške 600,-eur a na mal. detí R., F. P. A. po 400,-eur na každé z detí. Súd otcovi povolil splácať uvedený dlh v mesačných splátkach a to na mal. M. po 15,-eur mesačne a na mal. deti R., F. P. A. po 10,-eur osobitne na každé dieťa, spolu dlžné výživné na všetky deti súd otcovi povolil splácať mesačne po 45,-eur. Prvá splátka dlžného výživného sa stane splatnou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku a v prípade nezaplatenia čo aj len jednej dlžnej splátky sa stane splatným celý dlh naraz.

Šetrením, ktoré vykonal kolízny opatrovník u ošetrojúcej lekárky maloletých detí MUDr. S. bolo zistené, že matka zanedbáva zdravotnú starostlivosť o deti. Tieto síce absolvovali všetky povinné prehliadky a očkovania, ale keď sú choré, matka údajne príde na ošetrovanie až vtedy, keď je ich zdravotný stav zlý. Aj keď matka detí namietala objektivnosť tejto správy, nesporne deti majú zdravotné problémy a to mal. M. P. V.. A. sú astmatici a M. má aj ekzém. Nakoľko vznikli pochybnosti o tom, či matka sa dostatočne stará o zdravotný stav detí a či zdravotné problémy rieši ihneď, súd nariadil dohľad nad starostlivosťou matky o maloleté deti a to pokiaľ ide o starostlivosť o ich zdravotný stav, hygienu a pravidelné návštevy odbornej ambulancie. Tento dohľad ohraničil súd dobou 6 mesiacov, po uplynutí ktorej zhodnotí v zmysle § 37 ods. 6 Zákona o rodine jeho účinnosť. Podľa výsledkov zistenia rozhodnutím buď zruší nariadené výchovné opatrenie, prípadne predĺži dobu jeho trvania, alebo nariadi iné opatrenie.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ako konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku, alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Pokiaľ si povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).